

Program studiów**Część A) programu studiów****Efekty uczenia się**

Wydział realizujący kształcenie	Wydział Nauk Historycznych
Kierunek na którym są prowadzone studia:	archeologia
Poziom studiów:	studia drugiego stopnia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	poziom 7
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	magister
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: archeologia (100%) Dyscyplina wiodąca: archeologia
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:
WIEDZA	
K_W01	ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej
K_W02	ma pogłębioną wiedzę o terminologii stosowanej na gruncie archeologii, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych – historycznych i antropologii kulturowej
K_W03	ma pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii
K_W04	ma pogłębioną wiedzę prowadzącą do specjalizacji, a także szczegółową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej, archeologii architektury, archeologii podwodnej, archeologii środowiskowej (bioarcheologii)
K_W05	ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku z innymi dziedzinami obszaru albo obszarów, które składają się na studiowany kierunek, takich jak: archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury
K_W06	ma pogłębioną wiedzę o ośrodkach i szkołach badawczych obejmujących wybrane obszary dziedzin nauki i dyscyplin naukowych stosowanych na gruncie archeologii, a także ma wiedzę o ich dokonaniach
K_W07	posiada pogłębioną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz odpowiednich dla studiowanego kierunku
K_W08	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego
K_W09	ma pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego
K_W10	ma pogłębioną wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej
K_W11	ma pogłębioną wiedzę o metodach badawczych i narzędziach warsztatu archeologa oraz metodach upowszechniania wiedzy archeologicznej
K_W12	posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów kulturowych człowieka, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości
K_W13	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu dojrzałych tekstów naukowych i popularno-naukowych
K_W14	ma pogłębioną wiedzę o formach dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych

K_W15	ma pogłębioną wiedzę o gromadzeniu archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzaniu nimi i ich przetwarzaniu oraz wykorzystywaniu do tych celów technik komputerowych i multimedialnych
K_W16	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych
K_W17	ma pogłębioną wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii
K_W18	ma pogłębioną wiedzę o gromadzeniu, przetwarzaniu i interpretacji danych uzyskiwanych przez dyscypliny z obszaru nauk przyrodniczych, właściwych dla archeologii
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy
K_U02	posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku
K_U03	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielnie działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową
K_U04	posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz innych (w szczególności przyrodniczych), z których dyscypliny są integralną częścią archeologii bądź z nią współpracują
K_U05	potrafi przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów wytworów kultury, określać ich treść i znaczenie, w tym przynależność chronologiczno-kulturową oraz funkcję, wskazać możliwości odmiennych interpretacji właściwych dla studiowanej dyscypliny, stosując oryginalne podejścia uwzględniające nowe osiągnięcia archeologii wraz z zastosowaniem złożonych metod
K_U06	posiada pogłębioną umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań
K_U07	posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań syntetycznych w różnych formach i w różnych mediach
K_U08	potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi
K_U09	posiada pogłębione umiejętności poprawnego redagowania, komentowania i opatrywania przypisami konstruowanych tekstów, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych i obszarów, z których czerpie archeologia
K_U10	posiada pogłębione umiejętności przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych kategorii źródeł
K_U11	ma pogłębione umiejętności językowe w zakresie nowożytnego języka obcego, zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
K_U12	posiada pogłębione umiejętności prowadzenia prac technicznych w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych
K_U13	umie przetwarzać dane i zasoby wiedzy archeologicznej poprzez wykorzystanie zaawansowanych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych
K_U14	pracuje w zespole, rozwiązując złożone problemy z zakresu badań archeologicznych, prezentuje ich wyniki i formułuje konkluzje stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury
K_U15	stosuje złożone techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych

K_U16	potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych
K_U17	umie przetwarzać i interpretować dane przyrodnicze poprzez zastosowanie programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych
K_U18	potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i organizować proces nauczania i uczenia innych osób
K_U19	potrafi kierować pracą zespołu, między innymi prowadzącego badania wykopaliskowe, gabinetowe i laboratoryjne
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	odpowiednio wskazuje zadania i metody konieczne do realizacji określonego celu
K_K02	prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu i prowadzeniem badań naukowych
K_K03	ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i propaguje ją w społeczeństwie
K_K04	bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich
K_K05	wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech
K_K06	docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym
K_K07	wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej
K_K08	kompetentnie kieruje i uczestniczy w pracach interdyscyplinarnych zespołów badawczych, między innymi prowadzących badania przyrodnicze

Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się

Część B) programu studiów

Wydział realizujący kształcenie:	Wydział Nauk Historycznych			
Kierunek na którym prowadzone są studia:	Archeologia			
Poziom studiów:	Studia drugiego stopnia			
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	Poziom 7			
Profil studiów:	Ogólnoakademicki			
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:	Dyscyplina: archeologia (100%) Dyscyplina wiodąca: archeologia			
Forma studiów:	studia stacjonarne			
Liczba semestrów:	4 (cztery)			
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie:	120			
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	1085			
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:	magister			
Wskazanie związku programu studiów z misją i strategią UMK:	Program jest spójny ze „Strategią Uniwersytetu Mikołaja Kopernia w Toruniu na lata 2021–2026”, uwzględniając szczególnie następujące cele operacyjne i kluczowe działania: II.1.1 – Zapewnić zgodność koncepcji kształcenia na Uniwersytecie z wizją wszechstronnego rozwoju człowieka przez całe życie oraz wdrożyć ją do programów nauczania i oferty dydaktycznej; II.1.2 – Kształtować kluczowe kompetencje, w szczególności społeczne i emocjonalne, a także samoorganizację, twórcze myślenie, przedsiębiorczość oraz kompetencje cyfrowe; II.1.3 – Umożliwić i promować współtworzenie przez studentki i studentów indywidualnych ścieżek ich kształcenia oraz uelastyczyć zasady organizacji studiów; II.2.1 – Zapewnić powiązanie oferowanych treści kształcenia z działalnością naukową; II.3.1 – Regularnie badać potrzeby otoczenia oraz zmiany i trendy na rynku pracy; II.5.2 – Zapewnić aktywny udział kluczowych interesariuszy w określaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia.			
Przedmioty/grupy zajęć z zakładanymi efektami uczenia się				
Grupy przedmiotów	Przedmiot	Zakładane efekty uczenia się	Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta
Grupa przedmiotów I: Obowiązkowe	Wybrane zagadnienia z historii i metodologii archeologii	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii prehistorycznej, antycznej i historycznej w	Konwersatorium. Metody dydaktyczne: – eksponująca: pokaz;	Obecność na zajęciach; dyskusja w oparciu o literaturę; praca

	Dziedzictwo archeologiczne, jego postrzeganie, zarządzanie i znaczenie we współczesnym świecie	systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01); – zna terminologię stosowaną na gruncie archeologii prehistorycznej i historycznej, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych – historycznych i antropologii kulturowej (K_W02); – ma uporządkowaną, pogłębianą wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii prehistorycznej, antycznej i historycznej (K_W03); – ma uporządkowaną, pogłębianą wiedzę prowadzącą do specjalizacji, a także szczegółową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej, archeologii architektury, archeologii podwodnej, archeologii środowiskowej (bioarcheologii) (K_W04); – ma pogłębianą wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku z innymi dziedzinami obszaru albo obszarów, które składają się na studiowany kierunek, takich jak: archeologia środowiskowa, antyczna, archeologia podwodna, architektury i ochrony dziedzictwa archeologicznego (K_W05); – posiada wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji i dziedzin archeologii, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin naukowych archeologii prehistorycznej i historycznej oraz odpowiednich dla studiowanego kierunku (K_W07); – zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (K_W08); – ma ugruntowaną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza archeologicznego (K_W09); – ma wiedzę o instytucjach nauki i kultury (muzeach, instytucjach ochrony dziedzictwa) oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej (K_W10); – zna metody badawcze, analizy instrumentalne i narzędzia warsztatu archeologa oraz metody upowszechniania wiedzy archeologicznej z	– podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny), pogadanka z prezentacją multimedialną; – poszukująca: ćwiczeniowa, klasyczna problemowa, okrągłego stołu, obserwacji, referatu, studium przypadku. Laboratorium. Metody dydaktyczne: – eksponująca: pokaz; – podająca: opis; – poszukująca: laboratoryjna, pomiaru w terenie, projektu, studium przypadku. Ćwiczenia. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną; – eksponująca: pokaz; instruktaż; – poszukująca: ćwiczeniowa, doświadczeń, giełda pomysłów, obserwacji uczestniczącej, pomiaru w terenie.	zespołowa w grupach: forum dyskusyjne; referat; esej; prezentacja; projekt indywidualny lub zespołowy (prezentacja, film), projekt cyfrowy; dziennik ćwiczeń oraz karty pracy z zadaniami, sprawdzian wiedzy pisemny/ustny.
	Budownictwo i architektura			
	Kultura funeralna			
	Surowce i dawne technologie			
	Archeometria			
	Trasologia			
	Archeologia śródziemnomorska i nadczarnomorska			
	Świat antyczny i Barbaricum			
	Archeologia prowincji rzymskich			
	Metody cyfrowe i modelowanie komputerowe w archeologii			
	Podstawy geoarcheologii			
	Społeczności epoki kamienia w Europie Środkowej			
	Społeczności epoki metali w Europie Środkowej			
	Świat Słowian wczesnośredniowiecznych			
	Świat zamków i katedr			
	Ćwiczenia terenowe			

		wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi cyfrowych (K_W11); – posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów kulturowych człowieka, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości (K_W12); – ma wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych (K_W14); – ma szczegółową wiedzę o gromadzeniu archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzaniu nimi i ich przetwarzaniu oraz wykorzystywaniu do tych celów technik komputerowych i multimedialnych (K_W15); – ma poszerzoną wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych obejmujące opracowanie cyfrowe i badania nieinwazyjne (K_W16); – ma pogłębioną wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii, rozumie podstawowe zjawiska i procesy przyrodnicze (K_W17). UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); – posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla archeologii prehistorycznej, antycznej i historycznej właściwych dla studiowanego kierunku (K_U02); – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielnie działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); – posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz innych (w szczególności przyrodniczych), z których dyscypliny są integralną częścią archeologii bądź z nią współpracują (K_U04);		
--	--	--	--	--

		– potrafi przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów wytworów kultury (w tym i funeralnej), określać ich treść i znaczenie, w tym przynależność chronologiczno-kulturową oraz funkcję (np. symboliczną), wskazując możliwości odmiennych interpretacji właściwych dla studiowanej dyscypliny, stosując oryginalne podejścia uwzględniające nowe osiągnięcia archeologii wraz z zastosowaniem złożonych metod (K_U05); – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06); – posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań syntetycznych w różnych formach i w różnych mediach (K_U07); – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi (K_U08); – posiada pogłębione umiejętności poprawnego redagowania, komentowania i opatrywania przypisami konstruowanych tekstów, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych i obszarów, z których czerpie archeologia (K_U09); – posiada pogłębione umiejętności prowadzenia prac technicznych w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych (w tym konserwacji archeologicznej) (K_U012); – umie korzystać z technologii informacyjnych, multimediów i zasobów Internetu oraz przetwarzać dane i zasoby wiedzy archeologicznej poprzez wykorzystanie programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych (K_U13);	
--	--	---	--

		– pracuje w zespole, rozwiązując złożone problemy z zakresu badań archeologicznych, prezentuje ich wyniki i formułuje konkluzje stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury (K_U14); – stosuje złożone techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych (K_U15); – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych (K_U16); – umie przetwarzać dane przyrodnicze poprzez zastosowanie zaawansowanych programów komputerowych oraz urządzeń i technik multimedialnych (K_U17); – potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i organizować proces nauczania i uczenia innych osób (K_U18); – potrafi kierować pracą zespołu, między innymi prowadzącego badania wykopaliskowe, gabinetowe i laboratoryjne (K_U19). KOMPETENCJE SPOŁECZNE: – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K01); – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu i prowadzeniem badań naukowych (terenowych i gabinetowych) (K_K02); – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego (w tym archeologicznego) i propaguje ją w społeczeństwie (K_K03); – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich (K_K04); – wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech (K_K05); – docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (K_K06);		
--	--	---	--	--

		– wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej (K_K07); – potrafi kierować, współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze (K_K08).		
Grupa przedmiotów II: Specjalność Archeologia stanowisk podwodnych i podmokłych	Żegluga w prahistorii	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01); – zna pojęcia i terminologię stosowaną na gruncie archeologii, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych przyrodniczych (K_W02); – ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii (K_W03); – ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę prowadzącą do specjalizacji, a także szczegółową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej i średniowiecznej zwłaszcza w odniesieniu do archeologii podwodnej, archeologii środowiskowej (bioarcheologii) (K_W04); – ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku z innymi dziedzinami obszaru albo obszarów, które składają się na studiowany kierunek, takich jak: archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia „mokra” (K_W05); – posiada wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz odpowiednich dla studiowanego kierunku (K_W07); – ma ugruntowaną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego (K_W09); – posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych oraz innych wytworów kulturowych człowieka, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości (K_W12). UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod, oraz	Konwersatorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny; – eksponująca: pokaz; – poszukująca: ćwiczeniowa, giełda pomysłów, obserwacji, okrągłego stołu, pomiaru w terenie, projektu, referatu.	Obecność na zajęciach; dyskusja w oparciu o literaturę; praca zespołowa w grupach; forum dyskusyjne; referat; esej; prezentacja; projekt zespołowy; pisemna praca semestralna; wystąpienia w małych zespołach; dziennik ćwiczeń oraz karty pracy z zadaniami, egzamin pisemny lub ustny.
	Żegluga w średniowieczu i nowożytności			
	Żegluga i handel w świecie antycznym			
	Budownictwo wodne w pradziejach i średniowieczu			
	Wyspy w krajobrazie przyrodniczo-kulturowym Słowian			
	Mikro- i makroszczątki roślinne i zwierzęce			
	Osiedla nawodne i przybrzeżne w prahistorii i średniowieczu			
	Archeologia stanowisk podmokłych z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza			
	Archeologia zatopionych krajobrazów			
	Archeologia podwodna Nowego Świata			
	Metodyka i technika ochrony stanowisk podwodnych i podmokłych			
	Praktyka badawcza oraz techniki dokumentacji stanowisk podwodnych			

		formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); – posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku (K_U02); – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielnie działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); – potrafi przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów wytworów kultury, określać ich treść i znaczenie, w tym przynależność chronologiczno-kulturową oraz funkcję, wskazać możliwości odmiennych interpretacji właściwych dla studiowanej dyscypliny, stosując oryginalne podejścia uwzględniające nowe osiągnięcia archeologii wraz z zastosowaniem złożonych metod (K_U05); – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06); – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi (K_U08); – posiada pogłębione umiejętności poprawnego redagowania, komentowania i opatrywania przypisami konstruowanych tekstów, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych i obszarów, z których czerpie archeologia (K_U09); – posiada pogłębione umiejętności prowadzenia prac technicznych w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych (K_U12).		
--	--	--	--	--

		KOMPETENCJE SPOŁECZNE: Student: – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K01); – posiada umiejętność przedstawiania tez i argumentów naukowych i bronić ich w dyskusji w grupie (K_K02); – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i propaguje ją w społeczeństwie (K_K03); – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich (K_K04); – wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech (K_K05); – docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (K_K06); – wykazuje podstawową odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawieniu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej (K_K07).		
Grupa przedmiotów II: Specjalność „Archeologia środowiskowa”	Metody bioarcheologiczne	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01); – zna terminologię stosowaną na gruncie archeologii, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych – historycznych i antropologii kulturowej (K_W02); – ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii (K_W03); – ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę prowadzącą do specjalizacji, a także szczegółową wiedzę z zakresu archeologii prahistorycznej, archeologii historycznej, archeologii antycznej, archeologii środowiskowej (bioarcheologii) (K_W04); – ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku z innymi dziedzinami obszaru albo obszarów,	Wykład. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład konwersatoryjny, pogadanka z prezentacją multimedialną, wykład z prezentacją multimedialną. Konwersatorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład konwersatoryjny, pogadanka z prezentacją multimedialną, wykład z prezentacją multimedialną; – eksponująca: pokaz; – poszukująca: referatu, klasyczna problemowa, obserwacji, ćwiczeniowa, okrągłego stołu.	Obecność na zajęciach, aktywność na zajęciach, sprawdzian pisemny, sprawdzian ustny, referat, prezentacja.
	Paleoekologia człowieka			
	Fauna plejstocenu i holocenu			
	Rośliny dzikie i uprawne w plejstocenie i holocenie			
	Choroby człowieka i zwierząt w przeszłości			
	Archeologia krajobrazu			
	Archeologia jaskiń			
	Górnictwo w pradziejach			
	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach prehistorycznych			
	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach historycznych			

	Badania funkcjonalne artefaktów	które składają się na studiowany kierunek, takich jak: archeologia środowiskowa (bioarcheologia), paleopatologia, antropologia fizyczna, palinologia (K_W05); – ma szczegółową wiedzę o ośrodkach i szkołach badawczych związanych z badaniem procesów osadniczych (K_W06); – posiada wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz odpowiednich dla studiowanego kierunku (K_W07); – ma ugruntowaną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego (K_W09); – ma wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych z obszaru archeologii środowiskowej (K_W10); – posiada wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację źródeł archeologicznych i przyrodniczych oraz innych wytworów kulturowych człowieka, przydatnych dla poznania danej epoki w dziejach ludzkości. (K_W12); – ma pogłębioną wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych na różnego typu stanowiskach (K_W16); – ma wiedzę w zakresie najważniejszych problemów dyscyplin przyrodniczych właściwych dla archeologii, zna procesy przyrodniczo-kulturowe i kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych (K_W17); – zna kategorie pojęciowe i terminologię stosowane w wybranych dyscyplinach obszaru nauk przyrodniczych (K_W18). UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); – posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na		
--	--	--	--	--

		rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku (K_U02); – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielnie działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); – posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz innych (w szczególności przyrodniczych), z których dyscypliny są integralną częścią archeologii bądź z nią współpracują (K_U04); – potrafi przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów wytworów kultury, określać ich treść i znaczenie, w tym przynależność chronologiczno-kulturową oraz funkcję, wskazać możliwości odmiennych interpretacji właściwych dla studiowanej dyscypliny, stosując oryginalne podejścia (K_U05); – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06); – posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury a podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań syntetycznych w różnych formach i w różnych mediach (K_U07); – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi (K_U08); – posiada pogłębione umiejętności poprawnego redagowania, komentowania i opatrywania przypisami konstruowanych tekstów, zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych i obszarów, z których czerpie archeologia (K_U09);		
--	--	--	--	--

		– posiada pogłębione umiejętności prowadzenia prac technicznych w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych i; prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych (K_U12); – stosuje złożone techniki i narzędzia badawcze w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla dyscyplin przyrodniczych (K_U15); – potrafi wyszukiwać, oceniać i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych metod przyrodniczych (K_U16); – potrafi przetwarzać dane przyrodnicze, stosując programy komputerowe oraz urządzenia i techniki multimedialne (K_U17); – potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i organizować proces nauczania i uczenia innych osób (K_U18); – potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania wykopaliskowe, gabinetowe i laboratoryjne (K_U19). KOMPETENCJE SPOŁECZNE: – potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania (K_K01); – ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i propaguje ją w społeczeństwie (K_K03); – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich (K_K04); – wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech (K_K05); – docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (K_K06); – wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej (K_K7); – potrafi współdziałać i pracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym, między innymi prowadząc badania przyrodnicze (K_K08).		
--	--	---	--	--

Grupa przedmiotów II: Specjalność Ochrona dziedzictwa archeologicznego	Badania i ochrona miejsc pamięci	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu archeologii w systemie nauk oraz o jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej (K_W01); – ma pogłębioną wiedzę o terminologii stosowanej na gruncie archeologii, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych – historycznych (K_W02); – ma pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu archeologii (K_W03); –ma pogłębioną wiedzę prowadzącą do specjalizacji (K_W04); – posiada pogłębioną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych zabytków, właściwych dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych odpowiednich dla studiowanego kierunku, posiada wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury dotyczących badań nad historią ubiorów (K_W07); – ma pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego (K_W09); – zna metody badawcze i narzędzia warsztatu archeologa oraz metodach upowszechniania wiedzy archeologicznej (K_W11) – posiada pogłębioną wiedzę pozwalającą na analizę i interpretację metalowych źródeł archeologicznych oraz innych wytworów kulturowych człowieka (K_W12); – posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych (K_W14); – ma pogłębioną wiedzę o gromadzeniu archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzaniu nimi ich przetwarzaniu (K_W15); w zakresie konserwacji archeologicznych zabytków ceramicznych i kamiennych (K_W15); - ma pogłębioną wiedzę dotyczącą prac technicznych w trakcie badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych (K_W16). UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod ora formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); – posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i	Konwersatorium. Laboratorium. Metody dydaktyczne: – podająca: wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna; – eksponująca: wystawa, pokaz; – poszukująca: referatu, projektu, laboratoryjna.	Aktywność na zajęciach, obecność na zajęciach, referat, praca pisemna, sprawdzian ustny, sprawdzian pisemny, samodzielna praca z materiałem archeologicznym
	Historia ubioru i akcesoriów			
	Zabytkoznawstwo archeologiczne			
	Zabezpieczanie i ochrona stanowisk archeologicznych			
	Wystawiennictwo archeologiczne			
	Profilaktyczna konserwacja zabytków archeologicznych z surowców organicznych (drewno, skóra, tkanina)			
	Profilaktyczna konserwacja ceramiki i archeologicznych zabytków architektonicznych			
Profilaktyczna konserwacja metalowych zabytków archeologicznych				

		ogłędów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie archeologii (K_U02); - posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz innych (K_U04) - potrafi przeprowadzić krytyczną analizę różnych rodzajów wytworów kultury, określać ich treść i znaczenie, w tym przynależność chronologiczno-kulturową oraz funkcję oraz wskazać możliwości odmiennych interpretacji artefaktów z różnych epok (K_U05); - posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06); - posiada pogłębione umiejętności prowadzenia prac technicznych w trakcie terenowych i gabinetowych badań archeologicznych i prac inwentaryzacyjno-laboratoryjnych (K_U12); - pracuje w zespole, rozwiązując złożone problemy z pogranicza badań archeologicznych, nauk ścisłych i przyrodniczych, prezentuje ich wyniki i formułuje konkluzje stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury (K_U14); - potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania wykopaliskowe, gabinetowe i laboratoryjne (K_U19). KOMPETENCJE SPOŁECZNE: - odpowiednio wskazuje zadania i metody konieczne do realizacji określonego celu (K_K01); - ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego i propaguje ją w społeczeństwie (K_K03); - bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych i popularyzatorskich (K_K04); - wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech (K_K05);		
--	--	---	--	--

		– docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym (K_K06), – wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej (K_K07); potrafi współdziałać i pracować w zespole badawczym, między innymi prowadząc badania gabinetowe i laboratoryjne (K_K08).		
Grupa przedmiotów III: Zajęcia ogólnouniwersyteckie z zakresu nauk społecznych	Zajęcia ogólnouniwersyteckie	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę o terminologii stosowanej na gruncie archeologii, w tym zwłaszcza nauk pokrewnych – historycznych i antropologii kulturowej; – ma pogłębioną wiedzę obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii; – ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku z innymi dziedzinami obszaru albo obszarów, które składają się na studiowany kierunek, takich jak: archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury. UMIEJĘTNOŚCI: – posiada umiejętności integrowania wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz innych (w szczególności przyrodniczych), z których dyscypliny są integralną częścią archeologii bądź z nią współpracują; – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi; – potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i organizować proces nauczania i uczenia innych osób. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich;	Wykład. Metoda dydaktyczna: – podająca: wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny (konwencjonalny) z prezentacją multimedialną.	Dyskusja w oparciu o literaturę; esej; projekt; sprawdzian pisemny; egzamin pisemny; egzamin ustny.

		– docenia rolę nauk humanistycznych, pokrewnych i współpracujących dla kształtowania więzi społecznych na poziomie lokalnym i ponadlokalnym.		
Lektorat z języka obcego	Język obcy nowożytny	WIEDZA: – ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu dojrzałych tekstów naukowych i popularno-naukowych. UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi; – ma pogłębione umiejętności językowe w zakresie nowożytnego języka obcego, zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. KOMPETENCJE SPOŁECZNE: – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich.	Lektorat. Metody dydaktyczne: – poszukująca: ćwiczeniowa, okrągłego stołu, oxfordzka.	Dyskusja; pisemna praca domowa; sprawdzian pisemny; egzamin pisemny.
Praktyki**	–	–	–	–
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy***	Seminarium dyplomowe	WIEDZA: – zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego (K_W08); – ma pogłębioną wiedzę o instytucjach nauki i kultury oraz orientuje się we współczesnym życiu środowisk naukowych i ich działalności popularyzatorskiej (K_W10); – ma pogłębioną wiedzę o metodach badawczych i narzędziach warsztatu archeologa oraz metodach upowszechniania wiedzy archeologicznej (K_W11); – ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zastosowania języka ojczystego i nowożytnego języka obcego w tworzeniu dojrzałych tekstów naukowych i popularno-naukowych (K_W13); – ma pogłębioną wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych (K_W14);	Metoda dydaktyczna: – poszukująca: giełda pomysłów, klasyczna metoda problemowa, okrągłego stołu, projektu, seminaryjna.	Dyskusja nad własną pracą i pracami innych uczestników seminarium.

		– ma pogłębioną wiedzę o gromadzeniu archeologicznych zasobów źródłowych, zarządzaniu nimi i ich przetwarzaniu oraz wykorzystywaniu do tych celów technik komputerowych i multimedialnych (K_W18). UMIEJĘTNOŚCI: – potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); – posiada umiejętności badawcze obejmujące krytyczną analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku (K_U02); – umie samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielnie działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); – posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U06); – posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań syntetycznych w różnych formach i w różnych mediach (K_U07); – potrafi porozumiewać się, w języku polskim i nowożytnym języku obcym, ze specjalistami w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanego kierunku studiów oraz dziedzin nauki i dyscyplin naukowych pokrewnych oraz niespecjalistami, z wykorzystaniem różnych narzędzi i technik komunikacyjnych, a także popularyzować wiedzę o wytworach kultury, archeologii i instytucjach zajmujących się nimi (K_U08); – posiada pogłębione umiejętności poprawnego redagowania, komentowania i opatrywania przypisami konstruowanych tekstów, zgodnie z kanonami	
--	--	--	--

		przyjętymi w różnych dziedzinach nauk historycznych i obszarów, z których czerpie archeologia (K_U09); – posiada pogłębione umiejętności przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, a także różnych kategorii źródeł (K_U10); – pracuje w zespole, rozwiązując złożone problemy z zakresu badań archeologicznych, prezentuje ich wyniki i formułuje konkluzje stosując opracowane dla zespołu instrukcje i procedury (K_U14); – potrafi uczyć się przez całe życie, inspirować i organizować proces nauczania i uczenia innych osób (K_U18). KOMPETENCJE SPOŁECZNE: – odpowiednio wskazuje zadania i metody konieczne do realizacji określonego celu (K_K01); – prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu i prowadzeniem badań naukowych (K_K02); – bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych oraz popularyzatorskich (K_K04); – wykazuje niezależność i samodzielność w formułowaniu poglądów, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech (K_K05); – wykazuje kompetentną odpowiedzialność i odwagę cywilną w przedstawianiu obrazu dziejów, zgodnego z aktualnym stanem wiedzy archeologicznej (K_K07).		
Praktyki				
Wymiar praktyk	W programie studiów archeologia, ze specjalnościami Archeologia stanowisk podwodnych i podmokłych, Archeologia środowiskowa, Ochrona dziedzictwa archeologicznego nie przewidziano praktyk zawodowych		–	–
Forma odbywania praktyk			–	–
Zasady odbywania praktyk			–	–
Szczegółowe wskaźniki punktacji ECTS				
Dyscypliny naukowe lub artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się: archeologia – 100 (przedmioty dodatkowe odnoszące się do innych dyscyplin stanowią około 4% punktów ECTS w programie studiów)				
	Dyscyplina naukowa lub artystyczna	Punkty ECTS		
		liczba	%	

1.	archeologia	115	95,83%
2.	inne	5	4,17%

Grupy przedmiotów zajęć	Przedmiot	Liczba punktów ECTS	Liczba punktów ECTS w dyscyplinie		Liczba punktów ECTS z zajęć do wyboru	Liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów/zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne
			archeologia	inne			
Grupa przedmiotów I: Obowiązkowe	Wybrane zagadnienia z teorii i metodologii archeologii	2	2	0	0	1	2
	Dziedzictwo archeologiczne, jego postrzeganie, zarządzanie i znaczenie we współczesnym świecie (<i>nauki społeczne</i>)	3	0	3	0	1,5	3
	Budownictwo i architektura	5	5	0	0	2	5
	Kultura funeralna	5	5	0	0	2	5
	Surowce i dawne technologie	5	5	0	0	2	5
	Archeometria	4	4	0	0	1,5	4
	Traseologia	2	2	0	0	1	2
	Archeologia śródziemnomorska i nadczarnomorska	3	3	0	0	1	3
	Świat antyczny i Barbariucum	2	2	0	0	0,5	2
	Archeologia prowincji rzymskich	2	2	0	0	0,5	2
	Metody cyfrowe i modelowanie komputerowe w archeologii	3	3	0	0	2	3
	Podstawy geoarcheologii	2	2	0	0	1,5	2
	Społeczności epoki kamienia w Europie Środkowej	3	3	0	0	1,5	3
	Społeczności epoki metali w Europie Środkowej	3	3	0	0	1,5	3
	Świat Słowian wczesnośredniowiecznych	3	3	0	0	1,5	3
	Świat zamków i katedr	3	3	0	0	1,5	3
	Ćwiczenia terenowe	7	7	0	7	7	7

Grupa przedmiotów II: Specjalność Archeologia stanowisk podwodnych i podmokłych	Żegluga w prahistorii	4	4	0	4	1,5	4
	Żegluga w średniowieczu i nowożytności	2	2	0	2	0,5	2
	Żegluga i handel w świecie antycznym	2	2	0	2	1	2
	Budownictwo wodne w pradziejach i średniowieczu	2	2	0	2	0,5	2
	Wyspy w krajobrazie przyrodniczo-kulturowym Słowian	4	4	0	4	1	4
	Mikro- i makroszczątki roślinne i zwierzęce	2	2	0	2	1	2
	Osiedla nawodne i przybrzeżne w prahistorii i średniowieczu	4	4	0	4	1,5	4
	Archeologia stanowisk podmokłych z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	2	2	0	2	0,5	2
	Archeologia zatopionych krajobrazów	2	2	0	2	0,5	2
	Archeologia podwodna Nowego Świata	1	1	0	1	0,5	1
	Metodyka i technika ochrony stanowisk podwodnych i podmokłych	2	2	0	2	1	2
	Praktyka badawcza oraz techniki dokumentacji stanowisk podwodnych	3	3	0	3	1	3
Grupa przedmiotów II: Specjalność Archeologia środowiskowa	Metody bioarcheologiczne	1	1	0	1	0,5	1
	Paleoekologia człowieka	4	4	0	4	1,5	4
	Fauna plejstocenu i holocenu	2	2	0	2	0,5	2
	Rośliny dzikie i uprawne w plejstocenie i holocenie	2	2		2	1,5	2
	Choroby człowieka i zwierząt w przeszłości	1	1	0	1	0,5	1
	Archeologia krajobrazu	2	2	0	2	0,5	2
	Archeologia jaskiń	2	2	0	2	1,5	2
	Górnictwo w pradziejach	4	4	0	4	1	4
	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach prehistorycznych	4	4	0	4	1	4

	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach historycznych	4	4	0	4	1	4
	Badania funkcjonalne artefaktów	4	4	0	4	1,5	4
Grupa przedmiotów II: Specjalność Ochrona dziedzictwa archeologicznego	Badania i ochrona miejsc pamięci	3	3	0	3	1,5	3
	Historia ubioru i akcesoriów	3	3	0	3	1	3
	Zabytkoznawstwo archeologiczne	6	6	0	6	1,5	6
	Zabezpieczanie i ochrona stanowisk archeologicznych	2	2	0	2	1	2
	Wystawiennictwo archeologiczne	4	4	0	4	1	4
	Profilaktyczna konserwacja zabytków archeologicznych z surowców organicznych (drewno, skóra, tkanina)	4	4	0	4	1	4
	Profilaktyczna konserwacja ceramiki i archeologicznych zabytków architektonicznych	4	4	0	4	1	4
	Profilaktyczna konserwacja metalowych zabytków archeologicznych	4	4	0	4	1	4
Grupa przedmiotów III: Zajęcia ogólnouniwersyteckie z zakresu nauk społecznych	Zajęcia ogólnouniwersyteckie/zajęcia oferowane na innych kierunkach Wydziału Nauk Historycznych UMK	2	0	2	2	1	0
Lektorat z języka obcego	Język obcy nowożytny	3	3	0	3	1	3
Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy	Seminarium dyplomowe	28	28	0	28	20	28
Razem:		120	115/ 95,83%	5/4,17%	88,5/ 73,75%	59–60 49,17–50,00%	118/98,33%

Grupy przedmiotów	Przedmiot	Treści programowe
Grupa przedmiotów I: Obowiązkowe	Wybrane zagadnienia z historii i metodologii archeologii	Wybrane zagadnienia z historii i metodologii archeologii
	Dziedzictwo archeologiczne, jego postrzeganie, zarządzanie i znaczenie we współczesnym świecie	Na zajęciach studenci zapoznają się z problemami dotyczącymi postrzegania dziedzictwa archeologicznego przez współczesne społeczeństwo i jego roli w tworzeniu i budowaniu tożsamości lokalnej, narodowej i ponadnarodowej. Znaczenie dziedzictwa archeologicznego dla zrównoważonego rozwoju. Zaprezentowane zostaną różne formy popularyzacji wiedzy na temat dziedzictwa archeologicznego. Zaprezentowany zostanie postrzeganie badań archeologicznych i archeologów w popkulturze.

Budownictwo i architektura	Tematem zajęć jest architektura jako ważna część krajobrazu kulturowego tworzonego przez człowieka oraz jej rozwój i zmiany na przestrzeni czasu od pradziejów do czasów nowożytnych. Jej zasadniczymi elementami są odkrywane przez archeologów konstrukcje budowlane zmieniające swoją formę oraz przeznaczenie w toku rozwoju cywilizacyjnego.
Kultura funeralna	Treścią zajęć jest szeroko pojmowana kultura funeralna, odnosząca się do zwyczajów pogrzebowych, będących ważną częścią społecznych zachowań oraz kwestie eschatologiczne poznawane na podstawie źródeł archeologicznych, dokumentów pisanych i danych etnograficznych.
Surowce i dawne technologie	Zajęcia mają na celu pogłębić wiedzę studentów o rozwoju cywilizacyjnym z perspektywy śledzenia i charakterystyki innowacji technologicznych w przetwarzaniu surowców naturalnych i wytwarzaniu tworzyw od epoki kamienia po współczesność.
Archeometria	Uzyskanie wiedzy na temat procedur analitycznych, możliwości i ograniczeń metod instrumentalnych w badaniach archeologicznych. Student pozna wybrane techniki spektroskopowe, spektrometryczne, optyczne oraz fizyko-chemiczne, które mają zastosowanie w badaniach materiałów archeologicznych a ich wyniki pozwalają na pozyskiwanie danych jakościowych i ilościowych do interpretacji poszczególnych artefaktów oraz szeroko ujętych zachowań wytwórczych i społecznych w przeszłości.
Traseologia	Celem zajęć jest zapoznanie z założeniami metody traseologicznej, jej historią, stosowanymi procedurami oraz aparaturą. Omówione będą podstawy mikroskopowej analizy śladów użytkowych oraz technologicznych widocznych na artefaktach
Archeologia śródziemnomorska i nadczarnomorska	Konwersatorium przygotowuje studentów do samodzielnych badań opartych na interdyscyplinarnej analizie. Omawiane będą zjawiska gospodarcze, społeczne i religijne starożytnych Greków i Rzymian w ujęciu porównawczym warunków życia i rozwoju kulturowego, społecznego, gospodarczego w odniesieniu do obszarów Morza Śródziemnego i Czarnego.
Świat antyczny i Barbaricum	Kurs dotyczy relacji świata starożytnego z szeroko rozumianym Barbaricum. Poruszane zagadnienia dotyczą kontaktów kultur śródziemnomorskich (minojsko-mykeńskiej, greckiej i rzymskiej) z ich sąsiadami z terenów europejskich i azjatyckich. W tym ujęciu problematyka zajęć zostanie rozszerzona o kwestie dotyczące przenikania się wzorców kulturowych w strefach przygranicznych i wynikające z tych interakcji migracje i nowe zjawiska kulturowe w środowiskach poza granicami obszarów objętych kolonizacją grecką i wchodzących w skład terytorium rzymskiego okresu Republiki i Imperium.
Archeologia prowincji rzymskich	W trakcie kursu uczestnicy zostaną zaznajomieni z problemami archeologii świata rzymskiego. Szczególny nacisk zostanie położony na źródła – różne kategorie znalezisk odkrywanych podczas wykopalisk, sposoby datowania i interpretacji, ze szczególnym uwzględnieniem kultury prowincji i środowiska wojskowego.
Metody cyfrowe i modelowanie komputerowe w archeologii	Celem zajęć jest poszerzenie i pogłębienie wiedzy z zakresu zastosowania metod cyfrowych akwizycji, przetwarzania i publikowania danych z interdyscyplinarnych badań archeologicznych. Z uwagi na złożoność problemów badawczych archeologii cyfrowej, laboratorium obejmuje praktyczną zastosowanie możliwie szerokiego spektrum metod (środowisko GIS i 3D – fotogrametria, skaning, modelowanie 3D - rekonstrukcja, inżynieria odwrotna, przetwarzanie danych masowych).
Podstawy geoarcheologii	Omówione zostaną (najbardziej przydatne w badaniach archeologii) metody i formy geologiczne, geomorfologiczne i sedymentacyjne umożliwiające rekonstrukcję warunków środowiska człowieka w

		przeszłości. Zostaną omówione obecne podziały chronologiczne/chronostratygraficzne w aspekcie zmian środowiskowych i klimatycznych zachodzących w plejstocenie i holocenie. Celem zajęć jest przybliżenie roli i znaczenia wiedzy litologicznej, geologicznej, geomorfologicznej i gleboznawczej w archeologii.
	Społeczności epoki kamienia w Europie Środkowej	Zajęcia poświęcone węzłowym zagadnieniom kulturowym, gospodarczym i społecznym w modelowaniu pradziejów społeczności zbieracko-łowieckich i wczesnorolniczych w Europie Środkowej w poszczególnych okresach epoki kamienia.
	Społeczności epoki metali w Europie Środkowej	Zajęcia mają na celu scharakteryzowanie i pogłębienie wiedzy o kluczowych zjawiskach kulturowych, gospodarczych i społecznych w Europie Środkowej od połowy V tys. p.n.e. do VI w n.e.
	Świat Słowian wczesnośredniowiecznych	Treścią zajęć jest omówienie najważniejszych – kluczowych dla archeologii wczesnego średniowiecza – zagadnień związanych z rozwojem szeroko pojętej kultury Słowian Zachodnich. Główny nacisk położony jest na kwestie osadnicze, społeczno-gospodarcze i światopoglądowe.
	Świat zamków i katedr	Tematem zajęć jest architektura zamków i katedr w Polsce i Europie, a w szczególnych przypadkach także poza tym obszarem, jako ważny element badań archeologicznych. Na zajęciach omówione zostaną najważniejsze przykłady architektury sakralnej i obronnej.
	Ćwiczenia terenowe	Zajęcia rozwijają umiejętności samodzielnego prowadzenia badań wykopaliskowych, w tym eksploracji, dokumentacji i analizy znalezisk. Studenci uczą się podejmowania decyzji dotyczących metod badań oraz interpretacji stratygrafii stanowisk archeologicznych
Grupa przedmiotów II: Specjalność Archeologia stanowisk podwodnych i podmokłych	Żegluga w prahistorii	Przedmiot przedstawia złożone aspekty wczesnej aktywności morskiej człowieka, od pierwszych przepraw morskich w paleolicie, które umożliwiły ekspansję kolejnych gatunków homo, poprzez morską aktywność neolitycznych rolników, po rozwój złożonego systemu wymiany metalem i przedmiotami prestiżowymi w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza.
	Żegluga w średniowieczu i nowożytności	Omówienie podstawowych zagadnień związanych z żeglugą w średniowieczu i nowożytności.
	Żegluga i handel w świecie antycznym	Kurs dotyczy problematyki związanej z problematyką żeglugi i handlu morskiego na Morzu Śródziemnym i Czarnym od epoki brązu aż do upadku Cesarstwa Rzymskiego.
	Budownictwo wodne w pradziejach i średniowieczu	Na zajęciach prezentowane będą ustalenia naukowe dotyczące budowli wodnych w pradziejach i średniowieczu. Będą one również umieszczane w szerszym kontekście kulturowo-historycznym.
	Wyspy w krajobrazie przyrodniczo-kulturowym Słowian	Zajęcia dotyczą roli wyspiarskich miejsc centralnych w osadnictwie Słowiańszczyzny Zachodniej we wczesnym średniowieczu. Omawiane są metody badań, źródła archeologiczne oraz interpretacje kulturowe tych stanowisk
	Mikro- i makroszczątki roślinne i zwierzęce	Mikro i makroszczątki to powszechne pozostałości świata przyrody, w którym żył człowiek i pozyskiwał surowce niezbędne do egzystencji – przyrządzania pożywienia i wytwarzania przedmiotów użytkowych. Celem zajęć obok samodzielnej pracy laboratoryjnej z materiałem będzie zapoznanie studentów z możliwościami poznawczymi jakie niesie analiza szczątków roślinnych i zwierzęcych pozyskiwanych w trakcie badań podwodnych oraz stanowisk podmokłych.

	Osiedla nawodne i przybrzeżne w prahistorii i średniowieczu	Zajęcia skupiają się na tematyce osiedli nawodnych i przybrzeżnych w Europie, zarówno pod względem historii odkryć, jak i dawniejszych oraz współczesnych efektów prac badawczych. Pod względem chronologicznym zajęcia obejmą młodszą epokę kamienia, epokę brązu, wczesną epokę żelaza oraz średniowiecze.
	Archeologia stanowisk podmokłych z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza	Problematyka zajęć dotyczy odkryć, badań i interpretacji różnorodnych znalezisk „mokrych” (bagiennych i torfowych) z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Od pojedynczych przedmiotów (np. drewnianych), poprzez pozostałości zabudowy, do znalezisk ofiar bagiennych. Zagadnienia te są przybliżane w ujęciu historycznym, zatem od odkryć najstarszych, XIX-wiecznych, do najnowszych, realizowanych w ramach metodologii i metodyki "Wetland Archaeology".
	Archeologia zatopionych krajobrazów	W trakcie zajęć omówione zostaną krótko kluczowe europejskie stanowiska „mokre” datowane na epokę kamienia. Będą to m.in. Kalkanenai, Garnys, Šventoji (Litwa), Zamostje (Rosja), Pulli (Estonia), Hohen Viecheln, Friesack, Stellmoor (Niemcy), Motala (Szwecja), Maglemose, Mullerup (Dania). Z obszaru Polski uwzględnione zostaną stanowiska w Krzyżu Wielkopolskim, Bolkowie, Dudce oraz Szczepankach. Studenci zostaną zapoznani ze specyfiką badawczą poszczególnych stanowisk oraz pochodzącymi z nich źródłami archeologicznymi.
	Archeologia podwodna Nowego Świata	Celem zajęć jest przedstawienie i omówienie wybranych zagadnień dotyczących archeologii podwodnej Ameryki i Azji.
	Metodyka i technika ochrony stanowisk podwodnych i podmokłych	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie profilaktyki i zabezpieczenia zabytków na podwodnych i podmokłych stanowiskach archeologicznych oraz w procesie ochrony tych stanowisk w celu zachowania wyjątkowego dziedzictwa kulturowego.
	Praktyka badawcza oraz techniki dokumentacji stanowisk podwodnych	Prezentacja pełnego warsztatu archeologa podwodnego wykorzystywanego w trakcie badań w środowisku wodnym.
Grupa przedmiotów II: Specjalność „Archeologia środowiskowa”	Metody bioarcheologiczne	Studenci zdobędą poszerzoną wiedzę o metodach stosowanych przez palinologię, archeobotanikę, archeozoologię, antropologię fizyczną, biologię molekularną i analizy izotopowe. Dowiedzą się o ich znaczeniu w badaniach, takich jak: a) migracje oraz dieta ludzi i zwierząt; b) cechy biologiczne zwierząt i roślin; c) gospodarka zasobami przyrodniczymi; d) zmiany w środowisku przyrodniczym.
	Paleoekologia człowieka	Studenci zdobędą szczegółową wiedzę o prawidłowościach i czynnikach kształtujących aktywność człowieka w środowisku przyrodniczym oraz jak i w jakim zakresie człowiek dokonywał w nim zmian. Prześledzą historię zmian ekosystemów i bioróżnorodności zwierząt i roślin w plejstocenie i holocenie. Dowiedzą się o tym, jak zmiany spowodowane aktywnością człowieka wpłynęły na jego kondycję biologiczną.
	Fauna plejstocenu i holocenu	Podczas zajęć zostaną omówione zagadnienia poświęcone: a) rozwojowi fauny i zmianom zachodzącym w ich przyswajaniu przez człowieka, b) znaczeniu zwierząt gospodarskich w technicznym i technologicznym rozwoju społeczeństw (transport, podróże, wojny), c) znaczeniu surowców zwierzęcych w wytórczości przedmiotów użytkowych, c) zwierzętom w kulturze symbolicznej (zagadnienie funeralne i obrzędowe).

	Rośliny dzikie i uprawne w plejstocenie i holocenie	Celem zajęć jest przedstawienie zagadnień związanych z wykorzystywaniem roślin zarówno dzikich jak i uprawnych od paleolity po czasy nowożytny. Na wybranych przykładach/stanowiskach przebadanych archeobotanicznie przedstawione zostanie: a) znaczenie roślin w dziejach człowieka z zaznaczeniem zmian zachodzących wraz z rozwojem poszczególnych kultur, zarówno roślin wykorzystywanych jako pożywienie, surowce produkcyjne jak i pasza dla zwierząt; znaczenie i udział wybranych gatunków i rodzajów roślin w kulturze symbolicznej.
	Choroby człowieka i zwierząt w przeszłości	Studenci zapoznają się z klasyfikacją zmian chorobowych odnajdowanych na kościach i zębach ludzkich i zwierzęcych oraz z metodami ich diagnozowania. W przypadku zwierząt zostaną omówione zmiany będące efektem ich użytkowania przez człowieka (zaprzęg, transport, kastracja, jazda wierzchem, uśmiercanie, znaczenie zwierząt chorych w magii), zaś u człowieka przedstawione zostaną ślady schorzeń infekcyjnych i zapalnych, zwyrodnieniowych, metabolicznych oraz nowotworowych i urazów mechanicznych, a także wybrane zaburzenia i anomalie rozwojowe.
	Archeologia krajobrazu	Archeologia krajobrazu ukazana przez pryzmat badań osadniczych z prezentacją stosowanych metod i narzędzi do analizy osadniczej. Określenie relacji między człowiekiem a środowiskiem przyrodniczym i skutków oddziaływania społecznego na (antropopresja).
	Archeologia jaskiń	Celem zajęć jest omówienie zagadnień związanych z jaskiniami w szerokim interdyscyplinarnym ujęciu, związanym m.in. z historią badań, metodyką prac na archeologicznym stanowisku jaskiniowym, ale przede wszystkim przedstawieniem relacji pomiędzy człowiekiem a jaskiniami w różnych okresach, na przykładzie wybranych stanowisk.
	Górnictwo w pradziejach	Celem przedmiotu jest omówienie zagadnień związanych z wydobywaniem, wykorzystywaniem i dystrybucją surowców przyrodniczych w poszczególnych okresach pradziejów, zwłaszcza mineralnych (krzemień, wapień, sól kamienna) oraz rud metali. Szczególne miejsce zostanie poświęcone charakterystyce surowców krzemionkowych, metodom wydobywczym oraz praktycznemu rozpoznawaniu ich rodzajów.
	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach prehistorycznych	Głównym celem zajęć jest omówienie modeli i przykładów adaptacji człowieka do środowiska w plejstocenie i w holocenie (do początków okresu subatlantyckiego), z perspektywy badań archeologicznych.
	Strategie adaptacji człowieka do środowiska w czasach historycznych	Zajęcia dotyczą adaptacji człowieka do środowiska poprzez zmiany kulturowe pod wpływem czynników klimatycznych, demograficznych i społeczno-gospodarczych. Analizowane będą dane środowiskowe i geograficzne w kontekście rozwoju osadnictwa od starożytności po późne średniowiecze.
	Badania funkcjonalne artefaktów	Zajęcia mają na celu pogłębić wiedzę studentów o rozwoju cywilizacyjnym z perspektywy śledzenia zmian śladów użytkowych, powstających w rezultacie obróbki różnego rodzaju surowców organicznych i nieorganicznych i ich interpretacji.

Grupa przedmiotów II: Specjalność Ochrona dziedzictwa archeologicznego	Badania i ochrona miejsc pamięci	Studenci na podstawie wybranych stanowisk poznają historię, metodykę i specyfikę badań związanych z szeroko pojętą archeologią sądową/zbrodni. Zapoznają się między innymi z metodami identyfikowania ofiar i będą mieli możliwość poznania najnowszych metod wykorzystywanych przy poszukiwaniach szczątków ludzkich.
	Historia ubioru i akcesoriów	Studenci na podstawie zabytkowej odzieży poznawac będą historię ubiorów i zmiany, jakie zachodziły na przestrzeni wieków w zakresie jej konstruowania i ozdabiania. Będą mieli możliwość zapoznania się z metodami analizy kostiumologicznej.
	Zabytkoznawstwo archeologiczne	Zajęcia będą skoncentrowane na rozpoznawaniu specyfiki wytwarzania wyrobów, określaniu chronologii i funkcji przedmiotów odkrywanych metodami archeologicznymi.
	Zabezpieczanie i ochrona stanowisk archeologicznych	Celem zajęć jest poznanie praktycznych umiejętności obejmujących: a) rozpoznanie istniejących zagrożeń dla stanowisk archeologicznych, b) poznanie form ochrony w świetle obowiązującej doktryny konserwatorskiej, c) poznanie form ochrony w świetle obowiązujących aktów prawnych, d) poznanie profilaktycznych działań w zakresie ochrony stanowisk archeologicznych.
	Wystawiennictwo archeologiczne	Zajęcia wprowadzają w teorię i praktykę wystawiennictwa muzealnego, ze szczególnym uwzględnieniem ekspozycji zabytków archeologicznych. Studenci uczą się tworzenia scenariusza i planu wystawy, prezentując eksponaty w różnych kontekstach z wykorzystaniem odpowiednich technik i środków wizualizacji
	Profilaktyczna konserwacja zabytków archeologicznych z surowców organicznych (drewno, skóra, tkanina)	– historia zabezpieczania zabytków wykonanych z różnych surowców; – zapoznanie się z najnowszymi metodami zabezpieczania zabytków z surowców organicznych i nieorganicznych, opanowanie pojęć, terminów i metod niezbędnych do samodzielnego rozwoju; – opanowanie głównych i kluczowych pojęć w zakresie profilaktyki i zabezpieczania zabytków organicznych;
	Profilaktyczna konserwacja ceramiki i archeologicznych zabytków architektonicznych	Celem zajęć jest przygotowanie słuchacza do samodzielnego wykonywania dokumentacji i prac konserwatorskich. Zajęcia obejmują tematykę z zakresu technologii ceramicznych i technik powstawania detali architektonicznych, materiałoznawstwa konserwatorskiego oraz ich zastosowanie w praktyce konserwatorskiej.
	Profilaktyczna konserwacja metalowych zabytków archeologicznych	Wykorzystanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie profilaktyki i zabezpieczenia zabytków metalowych na stanowisku archeologicznym i w procesie dokumentacji oraz konserwacji w warunkach laboratoryjnych.
Grupa przedmiotów III: Zajęcia ogólnouniwersyteckie z zakresu nauk społecznych	Zajęcia ogólnouniwersyteckie/zajęcia oferowane na innych kierunkach Wydziału Nauk Historycznych UMK	Zajęcia ogólnouniwersyteckie oraz przedmioty oferowane na innych kierunkach Wydziału Nauk Historycznych UMK, umożliwiające poszerzenie wiedzy oraz rozwój interdyscyplinarnych kompetencji w obszarze nauk humanistycznych
Lektorat z języka obcego	Język obcy nowożytny	Student uczestniczy w 30-godzinny kursie specjalistycznego języka obcego na poziomie B2+. Program rozwija kompetencje językowe, ze szczególnym uwzględnieniem terminologii branżowej i komunikacji. Kurs kończy się egzaminem na poziomie B2+

Praca dyplomowa i egzamin dyplomowy	Seminarium dyplomowe	Przeprowadzenie studenta przez proces przygotowania pracy dyplomowej - od wyboru tematu przez dobór materiału źródłowego, literatury, dyskusję po pełne opracowanie pracy, spełniającej wymogi. Przygotowanie do obrony pracy dyplomowej.
--	----------------------	---

Program studiów obowiązuje od semestru zimowego roku akademickiego 2025/2026.